

Aan Algemeen bestuur 12 oktober 2026

Adviesnota

		Portefeuillehouder:	
Datum	1 september 2026	Bestuurlijk	drs. C. van Dijk MA
Documentnummer	2031461/2031471	WMT	
Projectnummer		Bestuursprogramma	Bestuur en belastingen
Bijlage(n)	2	Opdrachtgever	
		Opsteller	
Onderwerp	Uitwerking amendement niet afwentelen op de toekomst		

Voorstel

1. De volgende aanpassing in het activabeleid door te voeren, met terugwerkende kracht per 1-1-2026 (vanaf verslagjaar 2026):
 - o Verhogen van het drempelbedrag voor investeringen zuiveren voor profiel zuiveringstechnische werken en overige aan de taak zuiveren gerelateerde investeringen naar € 1 miljoen
2. Met ingang van 1-1-2027 de verhoging met € 6,- van het belastingtarief voor de taak zuiveringsbeheer niet meer toe te passen.
3. Met ingang van 1-1-2027 het besluit van het algemeen bestuur van 24 november 2025 zoals genoemd onder 1a van de begroting 2026 in te trekken. Dit betreft het volgende besluit: De belastingopbrengst van € 9,6 miljoen die als gevolg van de onder punt 1 eerste gedachtestreepje genoemde wijziging jaarlijks wordt gegenereerd, toe te voegen aan de bestemmingsreserve tariefsegalisatie zuiveringsbeheer.
4. De begrote lasten voor 2026 van bestuursprogramma Gebouwde omgeving en Zuiveren voor 2026 met € 8,1 miljoen te verhogen.

Inleiding

Bij de behandeling van de begroting 2026 heeft het algemeen bestuur een amendement ("Niet afwentelen op de toekomst") aangenomen om de netto schuldquote binnen een acceptabele bandbreedte te houden en toekomstige generaties niet met hoge lasten op te zadelen. Met het amendement is tot het volgende besloten:

- *In de begroting 2026 het belastingtarief voor de taak zuiveringsbeheer te wijzigen van € 79,83 naar € 85,83*
- *De belastingopbrengst van € 9,6 miljoen die als gevolg van deze wijziging jaarlijks wordt gegenereerd, toe te voegen aan de bestemmingsreserve tariefsegalisatie zuiveringsbeheer*

Op basis hiervan zijn in de begroting 2026 (en meerjarenraming) de belastingopbrengsten zuiveren structureel jaarlijks met € 9,6 miljoen verhoogd. De jaarlijkse extra opbrengsten zijn in de begroting vooralsnog toegevoegd aan de tariefsegalisatiereserve zuiveringsbeheer. Dit voorstel (uitgewerkt in de bijlage) betreft een uitwerking die tegemoetkomt aan de bedoeling van het amendement.

Beeoogd effect

Het binnen de geldende verslaggevingsvoorschriften creëren van zoveel mogelijk impact op de schuldpositie op een zo makkelijk mogelijke manier, passend bij de gedachte van het amendement om bovenmatige lastenstijging in de toekomst te beperken.

Argumenten

1.1 Het voorstel is zo eenvoudig mogelijk.

Het voorstel is zo transparant mogelijk gehouden, zowel qua uitvoerbaarheid als ook qua uitlegbaarheid van de jaarlijkse begroting voor derden. Hiermee blijft besluitvorming over de begroting (denk aan inzet en opbouw reserves) en jaarstukken (denk aan voorstel resultaatbestemming) eenvoudig.

1.2 Binnen de beschikbare mogelijkheden wordt hiermee de grootste impact op de schuldpositie bereikt.

Het direct verantwoorden van uitgaven in de exploitatie in plaats van activeren en afschrijven heeft het grootste effect op de schuldpositie. Hierbij is het aanpassen van het drempelbedrag een eenvoudige manier om deze impact te bereiken.

1.3 Het voorstel betreft enkel een andere boekhoudkundige verwerking.

Dit voorstel betreft enkel een andere boekhoudkundige verwerking, het is een bijstelling van de knoppen belastingtarief en financiële positie. Het heeft geen impact op de uit te voeren activiteiten (de doelen blijven hetzelfde).

2.1 Met dit voorstel wordt tegemoet gekomen aan de bedoeling van het amendement "Niet afwentelen op de toekomst".

Concreet betekent dit voorstel (beslispunt 1) dat de kosten worden opgenomen in de exploitatie en dat het zuiveringstarief vanaf begroting 2027 weer op reguliere wijze bepaald kan worden. Hiermee is het vanaf begroting 2027 niet meer nodig om het tarief extra te verhogen met € 6.

3.1 Vanaf 2027 geen jaarlijkse extra belastingopbrengsten

In het besluit van het algemeen bestuur van 24 november 2025 van de begroting 2026 is onder 1a het volgende opgenomen: *De belastingopbrengst van € 9,6 miljoen die als gevolg van de onder punt 1 eerste gedachtestreepje genoemde wijziging jaarlijks wordt gegenereerd, toe te voegen aan de bestemmingsreserve tariefsegalisatie zuiveringsbeheer.*

Met het goedkeuren van het 2^e beslispunt wordt er vanaf 2027 geen jaarlijkse extra belastingopbrengst van € 9,6 miljoen gegenereerd. Daarmee kan dit besluit ingetrokken worden vanaf 2027.

4.1 Hiermee zijn de hogere lasten voor 2026 rechtmatig

Als gevolg van dit voorstel komen de lasten van bestuursprogramma Gebouwde omgeving en Zuiveren € 8,1 miljoen hoger uit dan begroot. Om te voorkomen dat deze lastenstijging als onrechtmatig aangemerkt moet worden wordt een begrotingsaanpassing voorgesteld. Dit wordt gedekt vanuit de tariefseglisatiereserve zuiveringsbeheer. Het verschil in 2026 ten opzichte van de opgenomen extra € 9,6 miljoen blijft in de tariefseglisatiereserve zuiveringsbeheer.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Het voorstel betekent geen volledige invulling van de € 9,6 miljoen

Het voorstel geeft geen volledige invulling van het amendement waarbij een jaarlijks wisselende invulling (zie alinea financiën voor de toelichting hierop) zichtbaar is. Dit is binnen de huidige regelgeving voor nu het maximaal haalbare (zonder te grote nadelige consequenties).

Met een cumulatieve invulling van € 7,0 miljoen blijft er gemiddeld genomen per jaar € 2,6 miljoen over ten opzichte van de nu opgenomen extra € 9,6 miljoen. Daarmee kunnen de opbrengsten "verlaagd" worden wat concreet betekent dat dit ten goede komt aan het belastingtarief (dit betekent ongeveer € 1,6 minder stijging per ve).

1.2 Verhoging van het drempelbedrag kan leiden tot grotere fluctuaties in het resultaat (exploitatie).

Als een project uiteindelijk iets goedkoper uitvalt en de kosten alsnog < € 1 miljoen uitkomen (waar bij aanvang werd verwacht dat de kosten > € 1 miljoen zijn¹) zullen de kosten direct ten laste van het resultaat worden gebracht (waar de begroting uitgaat van activeren en afschrijven). Dit geldt overigens ook andersom.

Dit geeft (mogelijk) grotere fluctuaties in het resultaat en zou kunnen leiden tot onrechtmatigheden.

Financiën

Met het verhogen van het drempelbedrag voor zuiveren naar € 1 miljoen kan naar verwachting (op basis van de huidige inzichten) gemiddeld genomen circa € 5 miljoen per jaar verschoven worden van investeringen naar exploitatie.

Naast voorgestelde maatregel om het drempelbedrag te verhogen is ook scherp gekeken naar het onderscheid tussen investeringen en onderhoud (exploitatie). In afstemming met de accountant is de conclusie dat op basis van het huidige activabeleid de uitgaven voor cluster groot onderhoud zijn opgenomen als exploitatie onderhoud verantwoord kunnen worden (waar in de perspectiefnota jaarlijks € 1 miljoen in de exploitatie is opgenomen en € 2 miljoen onder de investeringen). Dit geeft een additionele invulling van gemiddeld € 2 miljoen per jaar en vraagt geen aanvullend besluit.

¹ Bijvoorbeeld een investeringsproject wat geraamd is voor € 1,1 miljoen (investering) en uiteindelijk € 0,9 miljoen blijkt te kosten (exploitatie)

In onderstaande tabel is de impact per jaar weergegeven t/m 2028. Hierbij dient aangegeven te worden dat de doorrekening is gebaseerd op de voorlopige cijfers van de begroting 2027 en dus anders kan worden als prognoses worden bijgesteld of de realisatie afwijkt van de huidige prognoses. Daarnaast is het zo dat voor de eerste jaren de projecten, en zeker ook de projecten tot aan het drempelbedrag, veelal concreter en meer gedetailleerd zijn opgenomen dan de jaren erna.

Totaal	8,1	5,2	7,7
--------	-----	-----	-----

Met dit voorstel wordt op basis van de momenteel beschikbare informatie een daling van de schuldpositie van € 73 miljoen in 2050 gerealiseerd.

Personele consequenties

Niet van toepassing.

Veiligheidsaspecten

Niet van toepassing.

Prioritering

Niet van toepassing.

Juridische aspecten

Het algemeen bestuur heeft op 24 november 2025 het amendement aangenomen en ingestemd met het gewijzigde voorstel. Op basis hiervan is het algemeen bestuur bevoegd om een besluit te nemen. Op grond van de Waterschapswet is vaststellen van het activabeleid een bevoegdheid van het algemeen bestuur (artikel 108).

Communicatie en participatie

Op 31 augustus is een beeldvormende bijeenkomst georganiseerd voor het algemeen bestuur waarin de systematiek en de onderzochte varianten nader toegelicht worden.

Vervolg en Monitoring

De gevolgen van het voorstel worden verwerkt in de begroting 2027 en meerjarenraming 2028 t/m 2031, welke geagendeerd staat voor de commissie van 2 november en het algemeen bestuur van 23 november.

Advies commissie

Dit voorstel als **hamerstuk** agenderen voor de algemeen bestuursvergadering van 12 oktober 2026.

Datum 1 september 2026
Onderwerp Uitwerking amendement niet afwentelen op de toekomst
Pagina 5 van 5

Bijlagen

Bijlage 1: Amendement: Niet afwentelen op de toekomst

Bijlage 2: Uitwerking varianten amendement niet afwentelen op de toekomst

Ondertekening

dijkgraaf en heemraden

drs. ing. K.A. Blokland
secretaris-directeur

mevrouw mr. S.H.M. Ornstein MCPm
dijkgraaf

Besluit